

ESTÈTIQUES TRANSVERSALES / A L'AIRE

Convocatòria de dues residències híbrides de recerca i producció artística a Huarte i Barcelona

IDENSITAT + Centro Huarte 2023

IDENSITAT i CENTRO HUARTE activen el programa Estètiques Transversals / A L'AIRE per desenvolupar dos projectes de recerca i producció relacionats amb els contextos de Huarte i Barcelona. Els dos projectes es duen a terme a partir del concepte de residència híbrida, per tal de treballar amb l'especificitat dels contextos mitjançant processos relacionats amb l'activació de l'espai social. La residència híbrida es fonamenta en el treball que combina la presència temporal al lloc i el treball previ i posterior que es realitza a distància. Els dos projectes se seleccionen mitjançant convocatòria conjunta i es duren a terme entre el setembre i el desembre del 2023.

INTRODUCCIÓ

Estètiques Transversals és una línia de recerca i experimentació a la cruïlla entre art, mediació i espai social. Un lloc de confluència entre les pràctiques artístiques com a espai de recerca crítica; les accions de mediació com a espai de producció de contingut, interacció i transferència d'aprenentatges; i el context com a espai de relació entre una temàtica de treball i un determinat espai social actiu al seu voltant. Un projecte que es porta a terme a ciutats o barris, que poden ser entesos com a

generadors d'espais socials, culturals i mediambientals en el límit entre allò que és natural, rural o urbà. El projecte es fonamenta en la dimensió transversal de l'art per articular experiències i accions, que incideixen en elements singulars a partir de temàtiques comunes i estratègies compartides entre els diversos agents que hi participen. La línia de treball desenvolupada entre Idensitat i Centre Huarte a través d'Estètiques Transversals, s'ha dut a terme en quatre edicions prèvies, focalitzant cadascuna en un tema específic: "Ecosistemes Perifèrics", "Ecosistemes de l'Oci", "Ecosistemes de Ficció", "Immunitat ~ Comunitat". En aquesta nova edició engegarem un procés que posi en relació el context del riu Arga (Huarte) i el context del Besòs (Barcelona), per tractar l'Aire com a tema comú. Amb aquesta idea, obrim una convocatòria conjunta per poder seleccionar dos projectes artístics que abordin concretament la complexitat que suposa, en el context contemporani, tractar sobre l'aire.

A L'AIRE COM A ÀMBIT TEMÀTIC

A partir de la convocatòria oberta, s'ofereix la possibilitat de treballar, des de la pràctica artística, en el desenvolupament de projectes que prenguin com a focus d'interès o tema de treball l'Aire. El concepte aire considerat des de múltiples possibilitats d'interpretació, on els contextos (relacionats amb els rius Arga i Besòs) emmarquin el projecte, mirant de visibilitzar tant la condició d'essencialitat i potència de l'aire com la seva fragilitat.

L'aire com a espai de distància, de mediació, de comunicació, canalitzador d'ones, transmissor d'energia, de desplaçament, de relació, de risc, de dimensió, d'acció política, de control, de domini, de lluita, de respiració... de vida.

Des de la física, l'aire es pot definir com la combinació de diferents elements en estat gasós, com el nitrogen, l'oxigen, l'argó, el diòxid de carboni, el metà, l'òxid nítric, l'ozó, el vapor d'aigua, entre altres; i d'altres micro-substàncies que suren i es barregen amb ells, com la pols, el pol·len, les espores, la cendra. Quan altres elements que deterioren l'equilibri natural de l'aire apareixen i en formen part, com poden ser el clor, el mercuri o el sofre; els ecosistemes urbans, rurals o naturals, se'n veuen afectats.

Des de la perspectiva astrològica hem entrat a l'era d'aquari, un signe d'aire. L'aire és ment, comunicació, vincle i despreniment. L'energia aquariana d'aire fa èmfasi en les relacions com a forma d'ocupar un lloc al món, facilita que les associacions i les agrupacions tinguin un poder superior que emana de la suma de les individualitats. La innovació, l'inconformisme o la revolució social són part d'aquesta energia.

Des de la tradició artística i la seva pràctica contemporània, l'aire ha estat representat des de múltiples formes, mirant de visibilitzar-ne la immaterialitat i de materialitzar-ne la invisibilitat. Recursos com la condensació, el vapor, les estructures inflables, la perspectiva aèria, el so, l'olor, el vent, els elements flotants, la llum, les escultures mòbils, els buits que es generen entre masses corpòries, l'oxidació, la fermentació, les derives, i moltes altres formes de creació gestades en les relacions entre art i ecologia, art i ciència, art i tecnologia. L'aire és, en molts casos, l'espai.

Des de les polítiques, la millora de l'aire és un dels reptes que afronta la transició ecològica. Revertir-ne el deteriorament mitjançant programes que fomenten la transformació de la producció, la transformació del consum, el disseny per a la transició, o la definició d'una sèrie de mesures que ens permetin imaginar un futur més net. Però també és en relació a l'aire, on es construeixen un altre tipus de polítiques, les del domini, del control, de l'espionatge, del lideratge, de la invasió i el desnonament. Satèl·lits que permeten la comunicació, globus que escanegen allò invisible, drones que transporten bombes, míssils intercontinentals, restriccions de l'espai aeri, etc. A l'aire, a mesura que ens allunyem de l'escorça terrestre, les fronteres es dilueixen, però és des de l'aire des d'on es construeixen i es representen aquestes fronteres.

El projecte Estètiques Transversals / A l'Aire, es proposa treballar a partir de les tensions, paradoxes o connexions que es generen a través del concepte AIRE, que són al seu torn posades en relació amb el riu o la seva configuració urbana modelada a partir del recorregut del Riu Arga al seu pas per les poblacions de Huarte, Villava i Burlada, o de la desembocadura del riu Besòs a tocar de barris i poblacions de l'àrea metropolitana de Barcelona. En cadascun d'aquests contextos, s'activarà un projecte específic, que tracti d'aportar una opció creativa a la tensió que genera aquest concepte, per contribuir a configurar una nova mirada o perspectiva.

Ens interessa l'aire com a essència de vida, com a element impur format per altres múltiples elements i partícules, com una cosa que s'ha degradat de manera accelerada per l'acció humana en un passat recent, que es converteix en un problema a resoldre als escenaris de futur, i que esdevé articulador de polítiques que es gesten a present. Ens interessa estar a l'aire com una forma politicopoètica per ampliar la mirada, més enllà del zenital. [\[+info sobre edicions anteriors\]](#).

CONTEXTES DE TREBALL

HUARTE. La població de Huarte, on se situa el Centro de Arte Contemporáneo de Huarte, es troba al costat de Burlada i Villava a la perifèria de Pamplona. Les tres localitats segueixen el curs del riu Arga, el que ha generat entre elles enllaços històrics i culturals. En els darrers anys en aquestes poblacions s'han modificat els límits entre el que es natural, rural i urbà, a causa del creixement urbanístic i poblacional, a la conversió d'hortes en espais d'oci, als fluxos i desbordaments del riu. Aquest enclavament geogràfic, emmarcat pel flux del riu en connexió amb els seus ecosistemes naturals i urbans, defineix el context específic de treball.

BARCELONA. El context de treball proposat per a aquest projecte és la zona conformada per barris de l'àrea metropolitana propers a la desembocadura del riu Besòs (Trinitat Vella, Bon Pastor, Baró de Viver, La Sagrera, Sant Andreu). Barris que es troben als límits de la ciutat en una zona caracteritzada per les múltiples vies de connexió amb la zona nord de l'àrea metropolitana. Una zona densament poblada que, amb la recuperació del riu com a espai natural, ha incrementat la seva relació amb ell, constituint-se com una de les principals zones verdes tant dels barris com de la ciutat metropolitana (Barcelona, Sant Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Montcada i Reixac). En aquest cas, la desembocadura del Besòs, al tocar diversos enclavaments urbans, defineix el context de treball a Barcelona.

METODOLOGIA

Els treballs que es duen a terme en el marc d' Estètiques Transversals es defineixen a partir de tres eixos comuns: l'articulació d'una residència artística temporal mitjançant la participació d'un/a artista o col·lectiu com a creador i investigador en el context, la configuració d'un node local que compta amb la implicació de diferents agents actius al territori, i l'articulació de transferència de coneixements i aprenentatges vinculats a altres àmbits o temàtiques, que anomenem dispositius d'accions de mediació. Aquests tres eixos es poden creuar, unificar o coexistir de manera paral·lela, de manera que almenys dos convisquin en un mateix projecte.

Els nodes locals poden ser una suma d'agents, entitats o persones interessades a participar-hi o que estiguin vinculades a la temàtica treballada des de l'àmbit social, artístic o de l'àmbit de la recerca. Es formen prèviament al desenvolupament del projecte artístic i/o accions de mediació, poden variar o incrementar-se durant el projecte. L'artista o col·lectiu ha de plantejar un projecte i sumar els seus propis agents a la xarxa, que es poden vincular més o menys depenent de la funció que ocupin dins aquest sistema. D'aquesta manera, el projecte es duu a terme de forma triangular, plantejant activitats o intervencions a l'espai públic, presentacions obertes i producció de resultats.

Els projectes que es duen a terme, deuen investigar i explorar aspectes relacionats amb el context per activar processos de treball que s'abordin en relació amb el referit a l'àmbit temàtic. Des d'imaginar altres ecosistemes possibles fins a analitzar els ecosistemes existents per abordar certes realitats o construir ficcions que generin altres realitats possibles. El node territorial o grup d'agents involucrats, i les accions de mediació s'activen des de col·lectius locals i persones interessades a vincular-se a aquest focus d'interès. El projecte seleccionat desenvoluparà el seu treball a partir d'aquest context i temàtica predefinida.

BASES DE LA CONVOCATÒRIA

[IDENSITAT](#) i [CENTRE HUARTE](#) ofereixen dues residències a artistes o col·lectius per desenvolupar un projecte en el context social de les poblacions de Huarte, i un a Barcelona. Les residències es plantegen de manera híbrida, combinant la presencialitat amb el treball a distància necessari per completar el projecte. El període presencial té una temporalitat aproximada de cinc setmanes de durada a desenvolupar entre setembre i desembre de 2023, que es concretarà entre la disponibilitat de l'artista o col·lectiu seleccionat i les organitzacions impulsores, en funció del projecte i amb possibilitat d'intermitència.

A QUI S'ADREÇA

La convocatòria està adreçada a artistes o col·lectius interessats a desenvolupar un projecte artístic en els contextos socials on s'inscriu la proposta i la temàtica plantejada. Es valorarà positivament el domini del castellà, català i/o basc. En cas que l'idioma sigui l'anglès, caldrà contemplar la traducció com a part de la producció, en les activitats que ho requereixin.

QUÈ S'OFEREIX

Cadascuna de les propostes seleccionades comptarà amb 2.300 euros en concepte d'honoraris i dietes, fins a 750 euros per a viatge i allotjament, i un màxim de 1.400

euros en concepte de producció. En cas que l'allotjament no fos necessari, es podrà destinar part de la partida de viatges a la de producció, o de manera inversa, quan es requereixi una implicació presencial més gran en el context i la producció fos menor o pogués estar coberta per una altra via de finançament, les dues partides podrien ser intercanviables.

PER A QUÈ

Mitjançant aquesta convocatòria se seleccionaran dues propostes per fer dues residències temporals, una a Huarte i una altra a Barcelona. L'objectiu de cada residència és definir un projecte de recerca i creació que es formalitzi a partir de la temàtica plantejada. Els resultats es poden presentar públicament en cadascun dels contextos treballats, ajustant-se a la naturalesa de cada projecte.

DOCUMENTACIÓ A PRESENTAR

El procés de selecció es realitzarà en dues fases. La primera consisteix a presentar un projecte, per seleccionar. Entre les propostes rebudes, un mínim de quatre que passaran a una segona fase. La segona fase consisteix en una entrevista que es farà amb l'objectiu de conèixer millor la motivació, la proposta i les afinitats amb la temàtica i el marc de treball que l'organització ofereix. A partir d'aquesta segona fase s'escolliran els projectes que es convidaran a fer a les residències a Huarte i a Barcelona. En el procés de selecció hi participaran un membre de cada entitat organitzadora (Idensitat i Centre Huarte) i l'Institute for Postnatural Studies.

1a fase

Les propostes s'han de remetre en format digital utilitzant el formulari específic, emplenant cadascun dels camps i adjuntant en un únic document en format PDF (màxim 8 MB) que inclogui:

- Proposta. Document escrit que defineixi les línies bàsiques del projecte (màxim 3 pàgines amb imatges incloses), indicant una metodologia de treball que tingui en compte els elements assenyalats, objectius, accions, possibilitats de formalització i calendari de treball.
- Un dossier amb una selecció d'un màxim de 4 projectes o treballs previs contextualitzant cadascuna mitjançant textos i imatges, per facilitar-ne la comprensió. (sempre que calgui es podrà complementar amb enllaços web).
- Text breu que respongui a la pregunta: - Quina és la teva motivació per participar en aquest projecte? (1 pàgina)
- Currículum resumit de la persona o membres que formin part de la proposta de projecte, destacant aquells aspectes rellevants que es relacionin amb la proposta. En cas de col·lectius cal especificar un representant (màxim 2 pàgines per persona).
- Dades de contacte (nom, telèfon, e-mail i adreça postal).

2a fase

- Entrevista amb els membres del comitè de selecció, en aquest cas poden participar més d'un membre de cada organització, a més de la persona externa convidada.

La primera fase de la convocatòria és oberta fins al 19/05/2023.

La data de l'entrevista es comunicarà als preseleccionats en el termini màxim d'un mes a partir del tancament de la convocatòria.

Projecte redactat en castellà, basc, català o anglès.

CRITERIS DE VALORACIÓ

La selecció dels projectes es farà entre IDENSITAT i el Centro de Arte Contemporáneo de Huarte, més una persona externa convidada. Es tindrà en compte:

- La qualitat, claredat i viabilitat de la proposta.
- La singularitat en relació amb la temàtica plantejada.
- La capacitat d'adaptabilitat de la proposta als contextos.
- La coherència de la proposta amb la trajectòria del sol·licitant/es

DATES

El projecte es durà a terme a partir d'una residència de cinc setmanes de durada dividida en dos moments, una primera estada d'una o dues setmanes i una segona de 3 o 4 setmanes, a desenvolupar entre setembre i desembre 2023, a concretar entre la disponibilitat de l'artista o col·lectiu seleccionat i les organitzacions impulsores. Els espais disponibles per a la presentació de resultats i la celebració d'activitats relacionades amb el projecte són, a banda del mateix Centre Huarte, els equipaments gestionats per la Mancomunidad de la Comarca de Pamplona: el Batán i el Molino de San Andrés (Atarrabia-Villava).

TERMES I CONDICIONS

El fet de presentar-se a aquesta convocatòria implica reconèixer l'acceptació de les presents bases.

Els treballs seleccionats seran propietat de l'autor o autores. IDENSITAT i el Centro de Arte Contemporáneo de Huarte com a organitzacions impulsores d' ESTÈTIQUES TRANSVERSALS - AIRE, podran reproduir i divulgar mitjançant publicacions en línia o en format paper la totalitat o part del programa, sempre citant les respectives autories i agents col·laboradors. IDENSITAT i Centro de Arte Contemporáneo de Huarte arxivaran tota la documentació que es generi a partir d'aquesta convocatòria i del desenvolupament del projecte íntegrament.

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

